

The Holy See

KATEHEZA PAPE BENEDIKTA XVI.

NA OPĆOJ AUDIJENCIJI

Srijeda, 15. veljače 2006.

S Marijom se u poniznosti i jednostavnosti klanjamo jedinome Bogu

Uvodno čitanje: Hvalospjev Veliča (Lk 1,46-55; bogosluje večernje)

Veliča duša moja Gospodina / i klikće duh moj / u Bogu mome Spasitelju, / što pogleda na neznatnost slubenice svoje: / odsad će me, evo, svi naraštaji zvati blaenom. / Jer velika mi djela učini Svesilni, / sveto je Ime njegovo. / Od koljena do koljena dobrota je njegova / nad onima što se njega boje. / Iskaza snagu mišice svoje, / rasprši oholice umišljene. / Silne zbaci s prijestolja, / a uzvisi neznatne. / Gladne napuni dobrima, / a bogate otpusti prazne. / Prihvati Izraela, slugu svoga, / kako obeća ocima našim: / spomenuti se dobrote svoje / prema Abrahamu i potomstvu njegovu dovijeka.

1. Stigli smo već do posljednje postaje dugačkoga hoda što ga je prije više godina poduzeo moj ljubljeni prethodnik, nezaboravni papa Ivan Pavao II. On je, tako, htio svojim katehezama prijeći čitav niz Psalama i Hvalospjeva koji čine temeljnu molitvenu potku bogosluja jutarnje i večernje. Stigavši sada na kraj ovoga hodočića tekstrom, sličnog putovanju kroz procvali vrt hvale, zaziva, molitve i kontemplacije, dajemo prostor onom Hvalospjevu koji najbolje zaključuje svako slavlje večernje, hvalospjevu Veliča (*Lk 1,46-55*). Riječ je o pjesni koja profinjeno otkriva duhovnost biblijskih anawim, to jest onih vjernika koji su se priznavali "siromasima" ne samo odricanjem od svakoga idolopoklonstva bogatstva i moći, nego i dubokom poniznošću srca, lišenog napasti oholosti, otvorenog za provalu boanske spasonosne milosti. Čitav je Veliča ustvari označen ovom "poniznošću", što se grčki naziva tapeinosis, a upućuje na stav konkretnе poniznosti i siromaštva.

2. U prvom dijelu ovoga marijanskog hvalospjeva (usp. *Lk 1,46-50*) svojevrsni glas solista uzdje se

prema nebu kako bi dostigao Gospodina. Valja, doista, primijetiti stalno odjekivanje govora u prvom licu: "Duša moja... duh moj... mome Spasitelju... velika mi djela učini..." Duša je ove molitve, dakle, proslava boanske milosti koja je provalila u srce i postojanje Marijino, načinivši od nje Majku Gospodinovu. Nutarnja je, tako, struktura njezinog molitvenog hvalospjeva hvala, zahvala i radost puna priznanja. No, ovo osobno svjedočanstvo nije usamljeno ili isključivo nutarnje, jer Djevica Majka svjesna je da ima poslanje u korist čovječanstva, a njezina se povijest uključuje unutar povijesti spasenja: "Od koljena do koljena dobrota je njegova nad onima što se njega boje" (r. 50).

3. Upravo se u tom trenutku započinje odvijati drugi poetski i duhovni korak hvalospjeva Veliča (usp. rr. 51-55). Obojen je više zborno, gotovo kao da se Marijinu glasu pridrujuje glas čitave zajednice vjernika koji slave iznenađujuće odluke Boje. U grčkom izvorniku Evandželja po Luki imamo sedam glagola u aoristu, koji označuju isto toliko čina što ih Bog trajno vrši u povijesti: "Iskaza snagu... rasprši oholice... silne zbaci... uzvisi neznatne... gladne napuni dobrima... bogate otpusti... prihvati Izraela." U ovom sedmerostrukom opisu boanskih djela vidljiv je "stil" na kojem Gospodar povijesti nadahnjuje svoje postupke: on se stavlja na stranu onih posljednjih. Njegov naum je onaj koji je često sakriven pod izmučenim tlom ljudske povijesti, koja je svjedok slavljenja "oholica, moćnika i bogatih". Pa ipak, njegova se tajna snaga na koncu ima otkriti, kako bi pokazao tko su istinski izabranici Boji: "oni što se njega boje", vjerni njegovoj riječi; "neznatni, gladni, te Izrael, sluga njegov", to jest zajednica naroda Bojega koja se sastoji od onih koji su, poput Marije, "siromasi", čista i jednostavna srca. To je ono "maleno stado" koje je pozvano da se ne boji, jer se Ocu svidjelo njemu dati svoje kraljevstvo (usp. *Lk 12,32*).

4. Prihvatimo stoga poziv što nam ga, u svome tumačenju teksta hvalospjeva Veliča, upućuje sveti Ambrozije: "Neka u svakome bude duša Marijina da veliča Gospodina, neka u svakome bude duh Marijin da uzvisuje Boga; iako je, po tijelu, samo jedna majka Kristova, po vjeri sve duše rađaju Krista; svatko doista prima u sebe Riječ Boju... Duša Marijina veliča Gospodina i klikče duh njezin u Bogu, jer, posvećena dušom i duhom Ocu i Sinu, ona se pobonom ljubavlju klanja jedinome Bogu, od kojega sve potječe, i jedinome Gospodinu, po kojemu sve postoji" (Esposizione del Vangelo secondo Luca, 2,26-27: SAEMO XI, Milano-Roma 1978, str. 169).